

Funcții derivabile

Fie $f : D \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție și $x_0 \in D \cap D'$; atunci următoarele afirmații sunt echivalente:

$$1) \exists \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = f'(x_0) \in \mathbb{R}$$

$$2) \forall (x_n)_n \subset D \setminus \{x_0\}, \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x_0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(x_n) - f(x_0)}{x_n - x_0} = f'(x_0)$$

Dacă $f'(x_0) \in \mathbb{R}$ spunem că funcția f este derivabilă în x_0 și $f'(x_0)$ este derivata sa în x_0 .

Dacă funcția $f : I \rightarrow \mathbb{R}$ este derivabilă în $x_0 \in I$, atunci f este continuă în x_0 .

Derivate laterale

O funcție $f : D \rightarrow \mathbb{R}$ are derivate la stanga în x_0 , punct de acumulare al multimii $(-\infty, x_0)$ dacă

$$\text{exista } \lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x < x_0}} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = f'_s(x_0) \in \overline{\mathbb{R}}.$$

O funcție $f : D \rightarrow \mathbb{R}$ are derivate la dreapta în x_0 , punct de acumulare al multimii $(-\infty, x_0)$ dacă

$$\text{exista } \lim_{\substack{x \rightarrow x_0 \\ x > x_0}} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = f'_d(x_0) \in \overline{\mathbb{R}}.$$

Fie $I \subset \mathbb{R}$ un interval, o funcție $f : I \rightarrow \mathbb{R}$ și $x_0 \in I$ un punct interior al lui I . Atunci f are derivată în x_0 dacă și numai dacă are derivate laterale egale în x_0 . În acest caz,

$$f'(x_0) = f'_s(x_0) = f'_d(x_0).$$

Operații cu funcții derivabile

Fie funcțiile $f, g : D \rightarrow \mathbb{R}$ derivabile în $x_0 \in D \cap D'$.

- Funcția $f + g$ este derivabilă în x_0 și $(f + g)'(x_0) = f'(x_0) + g'(x_0)$.
- Funcția $c \times f$ este derivabilă în x_0 și $(c \times f)'(x_0) = c \times f'(x_0)$.

- Funcția $f \times g : D \rightarrow \mathbb{R}$ este derivabilă în x_0 și $(f \times g)'(x_0) = f'(x_0) \times g(x_0) + f(x_0) \times g'(x_0)$.

- Dacă $g(x_0) \neq 0$, funcția $\frac{f}{g}$ este derivabilă în x_0 și

$$\left(\frac{f}{g}\right)'(x_0) = \frac{f'(x_0) \times g(x_0) - f(x_0) \times g'(x_0)}{g^2(x_0)}.$$

- Se considera funcțiile $f : D \rightarrow \mathbb{R}, g : E \rightarrow \mathbb{R}, x_0 \in D \cap D', y_0 = f(x_0) \in E \cap E'$. Dacă f este derivabilă în x_0 și g este derivabilă în y_0 atunci funcția $g \circ f : D \rightarrow \mathbb{R}$ este derivabilă în x_0 și $(g \circ f)'(x_0) = g'(f(x_0)) \times f'(x_0)$.

Consecințe. Dacă f și g sunt derivabile pe D și $c \in \mathbb{R}$, atunci:

- $f + g$ este derivabilă pe D și $(f + g)' = f' + g'$:

- $c \times f$ este derivabila pe D si $(c \times f)' = c \times f'$;
- $f \times g$ este derivabila pe D si $(f \times g)' = f' \times g + f \times g'$;
- Daca $g(x) \neq 0, \forall x \in D$, $\frac{f}{g}$ este derivabila pe D si $\left(\frac{f}{g}\right)' = \frac{f' \times g - f \times g'}{g^2}$
- Daca $f : D \rightarrow E$ si $g : E \rightarrow R$ sunt derivabile, atunci functia compusa $g \circ f : D \rightarrow R$ este derivabila si $(g \circ f)'(x) = g'(f(x)) \times f'(x), \forall x \in D$.